

Archeologické nálezy Karla Jaroslava Mašky

Karel Jaroslav Maška (1851–1916) byl archeologickou osobností světové kategorie, která se zapasala i do dějin našeho muzea. Narodil se v Blansku a působil jako profesor matematiky a deskriptivní geometrie na vyšších německých reálkách v Jihlavě, Znojmě a v Novém Jičíně. Později byl ředitel reálky v Telči a nakonec zastával vícero důležitých funkcí v Zemském muzeu v Brně.

Již od mladého věku se podílel na archeologických výzkumech Jindřicha Wankla, objevitele hallstattské lokality Býčí skála. Jako student se stýkal také se svým učitelem Gregorem Johannem Mendelem, kterému pomáhal pěstovat hrách a po skončení studií zůstali v kontaktu.

Samostatnou a souvislou vědeckou činnost započal Maška výzkumem jeskyní Šipka a Čertova díra na štramberském Kotouči. Obě polohy správně rozpoznal jako lokality starší doby

ARCHEOLOG. K. J. Maška byl osobností světové kategorie. Foto: www.itras.cz

kamenné s neandrtálským osídlením. V roce 1880 učinil v Šipce fenomenální objev části spodní čelisti neandrtálského dítěte. Je-

ho objev byl prvním tohoto druhu na území Rakouska-Uherska a byl jenom o 24 let mladší než nález z údolí Neandertal, takže dis-

kuse o existenci jiného lidského druhu byla stále otevřená. K. J. Maška svůj nález správně přiřadil k neandrtálskému člověku a tento názor prezentoval i na mezinárodním antropologickém kongresu v Salzburgu roku 1881.

Již s renomem uznávaného vědce vedl, opět ve spolupráci s J. Wanklem, výzkumy v Předmostí u Přerova, kde odhalil další fantastické nálezy, které jsou i dnes známé široké veřejnosti, například druhotný hromadný hrob dvacetí jedinců, nebo pět „těhotných“ Venuší. Lokalitu označil za sídliště lovců mamutů, čímž předložil světu teorii o koexistenci mamuta a člověka moderního typu.

I když se prakticky celá soukromá sbírka K. J. Mašky nachází v Moravském zemském muzeu v Brně, několik nálezů z Kotouče i Předmostí se dostalo i do naší archeologické sbírky, kam je věnoval Maška osobně. Jde o kostěné nástroje, kamenné štípané a broušené nástroje, keramiku a části mamutiho klu. Tyto předměty jsou zajímavým svědectvím o minulosti regionu a dodnes jsou vyhledávány popředními odborníky.

Mgr. Samuel Španihel,
Archeolog Muzea regionu Valašsko